

ARFID

te lijf!

van moeilijkheden
naar mogelijkheden

Rita Maris

ARFID
te lijf!

Rita Maris

Colofon

Geschreven door:
Rita Maris

Vormgeving door:
Marco Harzing

Uitgegeven door:
Graviant Publishers

© september 2022

Dit werk is auteursrechtelijk beschermd.

Copyright en overige rechten blijven voorbehouden aan:
Graviant Publishers, Doetinchem, telefoon 0314-345400.

Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitaal of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978-9492593603

Inhoudsopgave

Voorwoord	6
ARFID	7
1. Wat is ARFID? (prof. dr. Sandra Mulkens)	8
<i>Selectief eten (Kelly-An Brouwer)</i>	12
<i>Restrictief eten (Linda van der Veen)</i>	14
De verschijningsvormen van ARFID	17
2. Gevoelig voor de sensorische kenmerken van eten (dr. Jolanda Wielemaker)	18
<i>Moeite met de sensorische kenmerken van eten (Lauren Hoeve)</i>	22
3. Het ontbreken van de hongerprikkel (dr. Ellen van der Gaag)	25
<i>Verstoorde sensitiviteit (Agnes Ton)</i>	29
<i>Geen interesse in eten (Niels Nijman)</i>	32
4. Angst voor de aversieve gevolgen (drs. Eric Dumont)	34
<i>Bang om te stikken (Emma Janssen*)</i>	40
<i>Te bang om te eten (Bregtje van Daalen*)</i>	43
Diagnostiek	47
5. Hoe diagnosticeer je ARFID? (dr. Renate Neimeijer)	48
<i>Na drieëntwintig jaar eindelijk een diagnose (Zowi Hauser)</i>	52
6. Picky eating of ARFID? (dr. Sebastian Cardona)	55
7. Anorexia of ARFID (prof. dr. Eric van Furth)	60
<i>Atypische anorexia (Mathilde Eijkelenboom)</i>	65
<i>Eten onder dwang (Evy Marchal)</i>	70
8. Het belang van vroegsignalering (prof. dr. Pauline Jansen)	74
<i>Zonder eetproblemen de puberteit in (Benjamin Maris)</i>	79
Angst en trauma rondom eten	83
9. Hoe ontstaat angst? (prof. dr. Gert-Jan Hendriks)	84
<i>Bang om over te geven (Amy Francken*)</i>	88
10. Autisme en angststoornissen (Corrie Heslinga)	90
<i>Angst voor onbekend eten (Sarah Ebberts)</i>	94
11. Jeugdtrauma (dr. Anne Marsman)	97
<i>ARFID door een jeugdtrauma (Gabriëlla Steenwijk*)</i>	106
<i>Een jeugdtrauma door ARFID (Joanne Boogaard)</i>	109
12. EMDR bij angst (dr. Carlijn de Roos)	113
<i>EMDR zonder resultaat (Ingrid Zijlema)</i>	117
<i>EMDR mét resultaat (Manon van Zuilekom)</i>	120

Comorbiditeit en ARFID	123
13. ARFID als comorbiditeit (dr. Fabienne Naber)	124
<i>Secundaire stoornis (Raven Smol)</i>	128
14. Handelingsverlegenheid bij comorbiditeit (dr. Jolanda Wielemaker)	131
<i>Uitstel eetbehandeling vanwege comorbiditeit (Nienke Jansen*)</i>	135
15. Autisme en eetproblemen (Thomas Fondelli)	137
<i>Moeite met de structuur van eten (Merel Carrijn)</i>	146
16. ARFID en een verstandelijke beperking (Nolanda van Well van Haare)	149
<i>ARFID in de zorginstelling (Trudy Post*)</i>	154
<i>Verstandelijke beperking en ARFID (Maite Steur)</i>	156
17. OCD en ARFID (Menno Oosterhoff)	159
<i>Ernstige eetproblemen door OCD (Youri Moggré)</i>	163
Smaakverandering	165
18. Eetproblemen door reuk- en smaakverandering	166
(dr. Sanne Boesveldt)	
<i>Smaakverandering op zestigjarige leeftijd (Trudy Veenstra)</i>	172
19. Praktische aanpak bij eetproblemen door smaakverandering	174
<i>(Kelly Silverio Alonso-Duin MSc)</i>	
Aanleg voor ARFID	179
20. Is ARFID genetisch bepaald? (dr. Svetlana Bronnikova)	180
<i>Het zit in de familie! (Natasja Varik)</i>	184
<i>Ik ben bang dat mijn kinderen door mijn eetgedrag ook ARFID krijgen</i>	187
<i>(Sabine van Ginneke)</i>	
Lichamelijke gevolgen van ARFID	191
21. Het belang van gezonde voeding (prof. dr. ir. Jaap Seidell)	192
<i>Té gezond werd ongezond (Alice Peeters*)</i>	196
22. Het onomkeerbare proces van voedingsdeficiënties	199
(drs. Annemarie van Bellegem)	
<i>Maagverlamming door restrictief eten (Julia Zwart*)</i>	203
23. Obesitas en een eetstoornis (Katja Passchier)	206
<i>Obesitas door ARFID (Lotte Wagemaker)</i>	211
24. Zo gezond mogelijk door het leven mét ARFID	213
(Linda Hover)	
<i>Overgewicht (Esther Moelands)</i>	217
25. Medische voeding (Tjesco Massaro en Karin Kemp)	221
<i>Afhankelijk van bijvoeding (Ayla Arslan*)</i>	226
<i>Sondevoeding (Saskia de Bruijne)</i>	228

Psychische gevolgen	231
26. De psychische gevolgen van ARFID (Katrien Baekelandt)	232
<i>Lijdensdruk door ARFID (Hilde Weinans)</i>	237
27. Eenzaamheid door onbegrip (Jeannette Rijks)	242
<i>Bijna niemand begrijpt mij (Britt Gerrits)</i>	246
28. Rouwen om een eetstoornis (Saskia Fouw)	248
29. Stress door eetproblemen (Christel van Lunsen)	252
Behandelvormen	257
30. De behandel mogelijkheden van ARFID	258
(prof. dr. Annemarie van Elburg en Mariëlle Teeuwen)	
31. Internationale behandelvormen ARFID (dr. Svetlana Bronnikova)	268
Eetbehandeling in de praktijk	273
32. Jongerenprogramma (drs. Diana Kroes)	274
<i>Binnen vier weken leren eten (Jelte de Jong)</i>	280
33. Leren eten door middel van exposure therapie (Sabrina Schröder en Vera Askamp)	283
<i>Eindelijk uit eten! (Nienke Schouten)</i>	288
34. Logopedie bij mondmotorische problemen (Constance Willemen)	291
<i>Leren eten om beter te kunnen sporten (Henry van Vuuren*)</i>	295
35. Stap voor stap, hap voor hap leren eten (Frieda Boudesteijn en Annemiek van Maanen)	297
36. Gezinsbehandeling (Louise Nijhof en Elise Heimerink)	303
37. MNRI reflexintegratie (Milou van Rooij de Vries)	306
38. Brainblocks en speltherapie (Michel Wolfs)	312
39. Geef me de 5 methode (Colette de Bruin)	316
40. Groepstherapie (Lieveke Goossens)	323
Patiëntenorganisaties en collegiaal advies	327
41. Wat kunnen NAE, WEET, Vereniging Nee-eten! en K-EET betekenen voor zorgverleners, patiënten en hun naasten?	
Dankwoord	343

* Deze namen zijn fictief